

Taka historia!

Jak opowiadać o działaniach społecznych?

ngo.pl

ekspertka: Małgorzata Borowska

prowadząca: Dorota Kostowska

POLSKO-AMERYKAŃSKA FUNDACJA WOLNOŚCI

Webinarium zorganizowane w ramach Programu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „Wspieranie Organizacji Pozarządowych” realizowanego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor.

Cele na dziś...

Dowiedzieć się, jakie są narzędzia (głównie struktury) do tworzenia barwnych narracji... i część przećwiczyć.

Pomyśleć nad tym, co jest „opowieścią” o mojej organizacji.

Zaznacz kropką, na co masz największą ochotę?

Menu...

Na przystawkę:

Kiedy opowieść jest lepsza niż fakty

Pierwsze danie:

Elementy opowieści

Drugie danie:

Opowiadanie w pięciu krokach

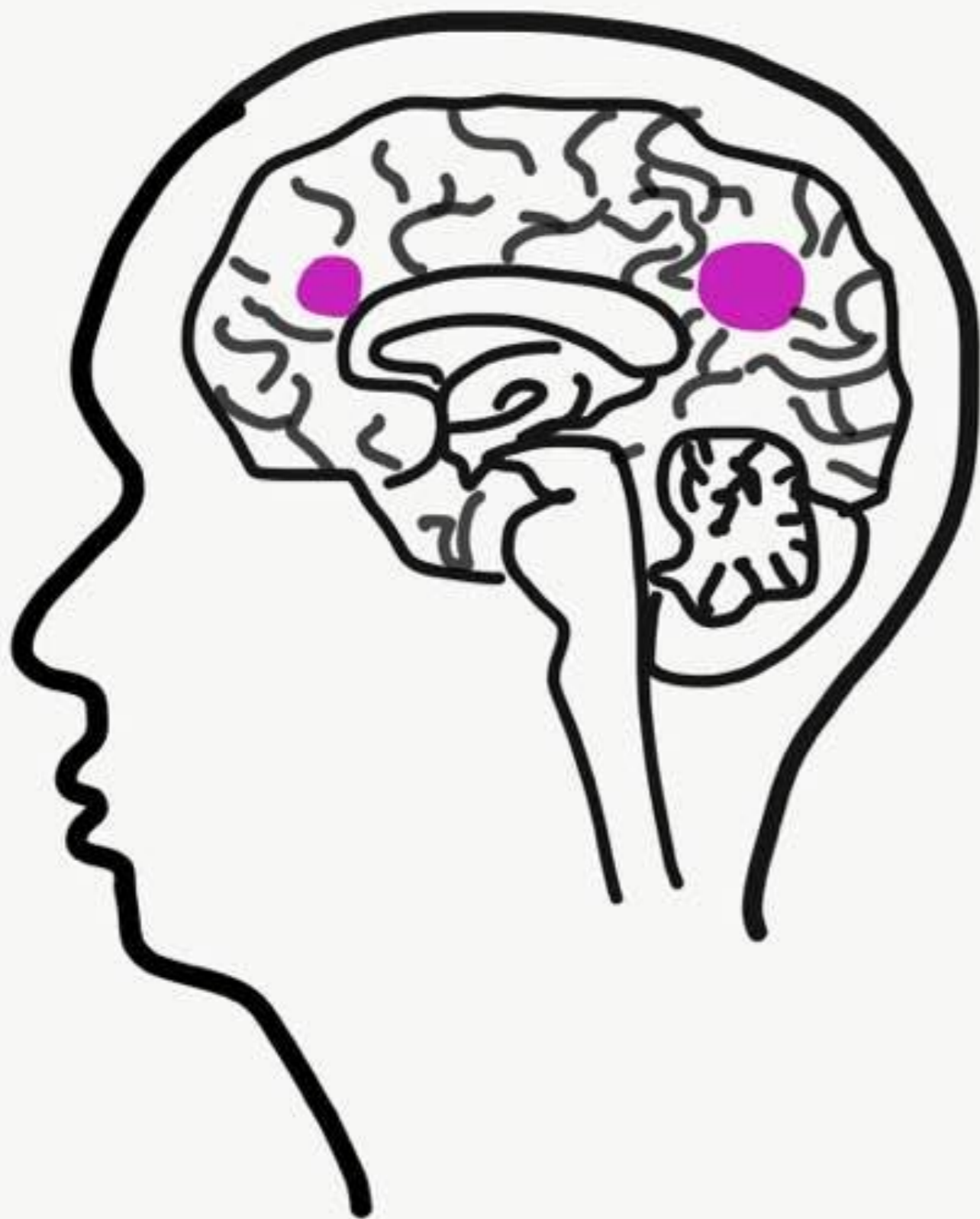
Deser:

Gdzie to wykorzystać?

Przypomnij sobie
„historię, która w Tobie mieszka”

**Napisz na czacie,
co to za historia.**

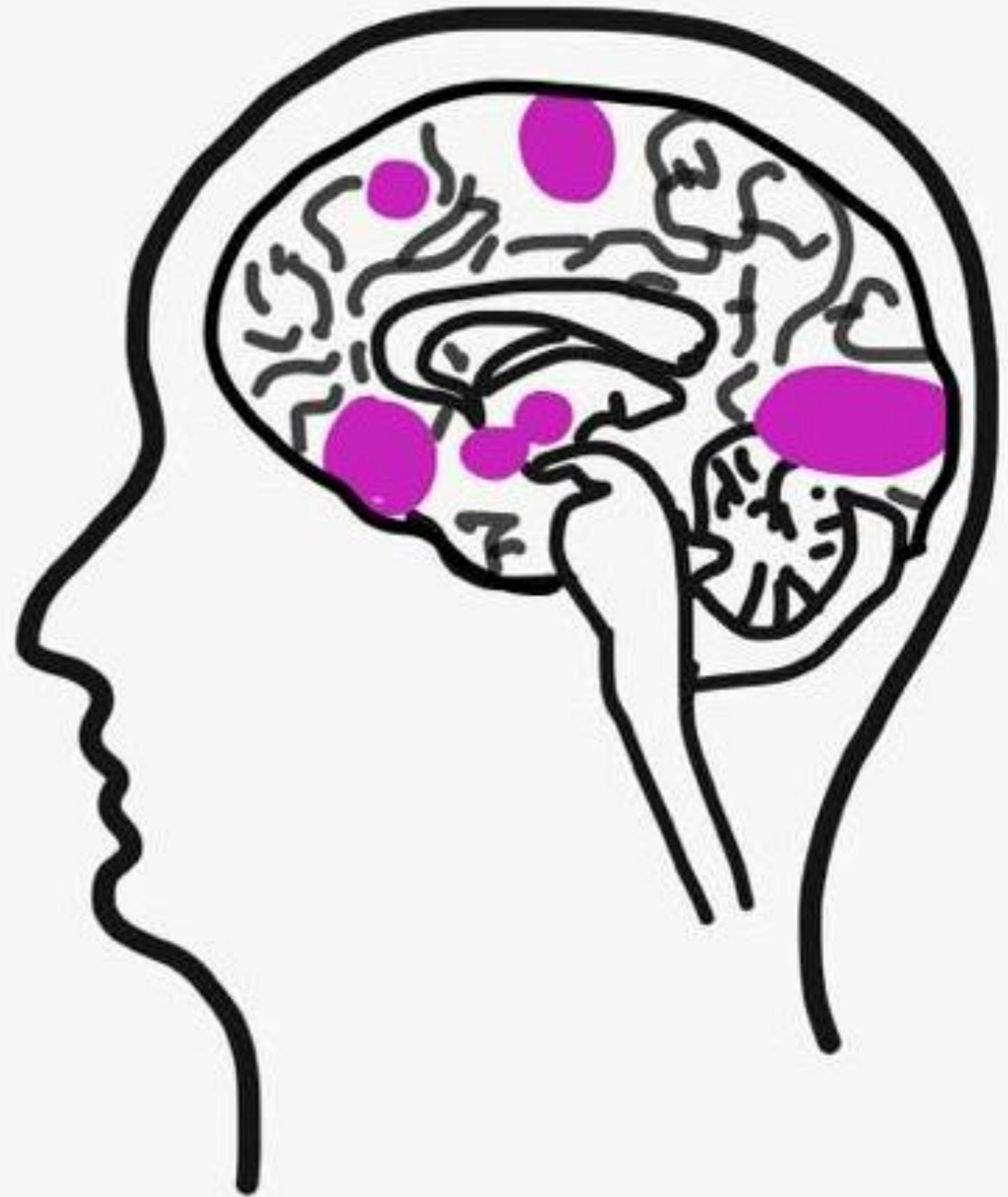

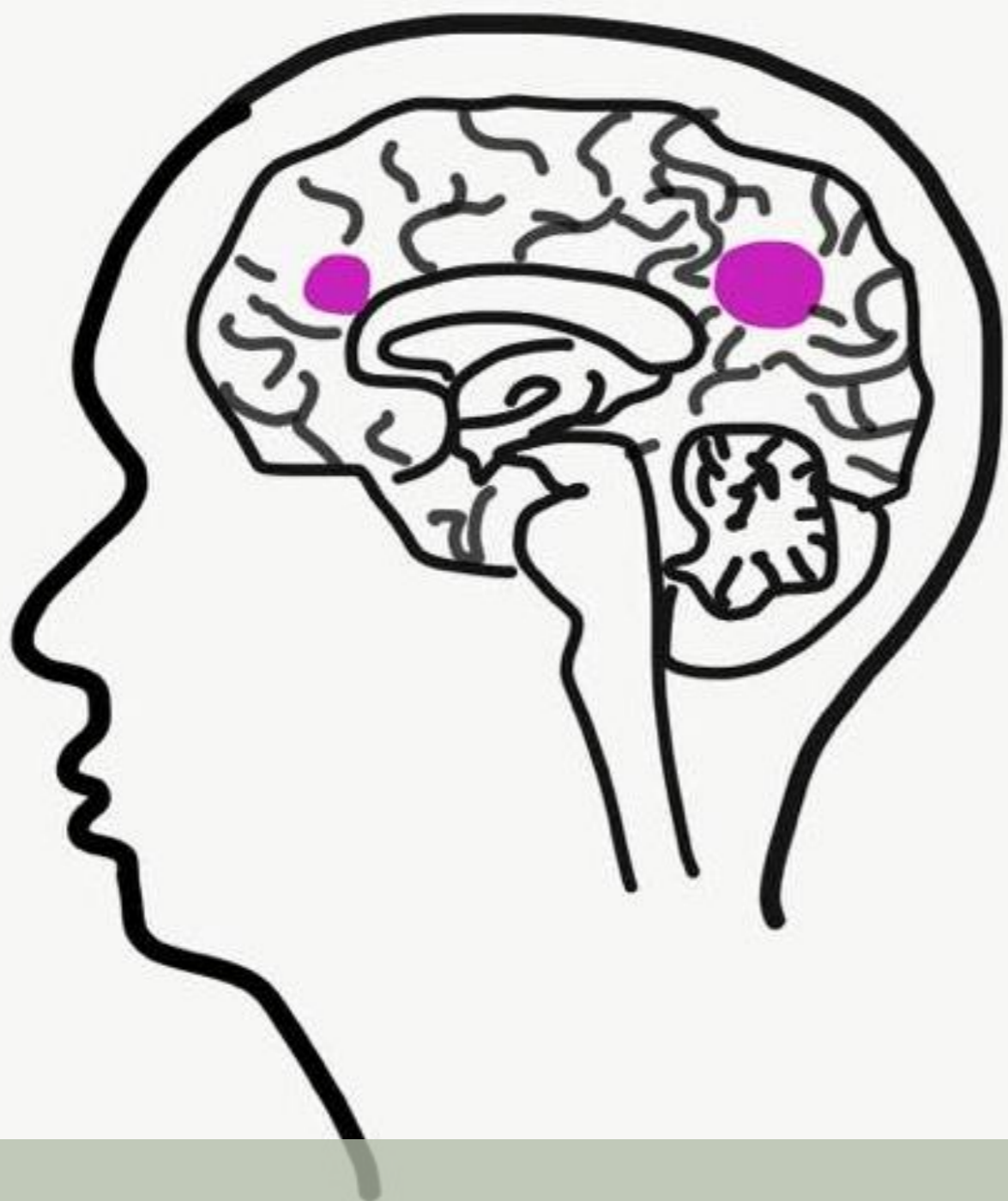
REAKCJA MÓZGU

na fakty

REAKCJA MÓZGU

na opowieść

FAKTY

OPOWIEŚĆ

„Współczuć można tylko
pojedynczemu
człowiekowi”

Elementy opowieści...

Temat

Bohater

Nadwyżka

Co to jest temat?

Mariusz Szczygieł:

**Często dostaję propozycje:
"Panie Redaktorze, chciałbym
Pana jako czechofila i autora
książek o Czechach
zainteresować tematem
Śląska Cieszyńskiego".
Kropka. To ja pytam: A gdzie
ten temat?**

Czy

aktywizacja społeczna

jest tematem?

Tak

Nie

Jak Słupsk usynawiał Witkacego

Nie jest tematem

- **działalność statutowa**
- **rutynowe działania**
- **uładzona historia – same pozytywy**
- **chronologiczna relacja z wydarzenia
lub jeszcze gorzej – z konferencji**

Co jest „tematem” w Waszej organizacji, bo...

- da się zamknąć w opowieść/historię
- ma w sobie dramaturgię – np. zmiany, przełamywania, trudności?
- nadawałoby się na scenariusz filmowy?

Jaki miałoby tytuł?

Napiszcie na czacie.

To bohater niesie temat!

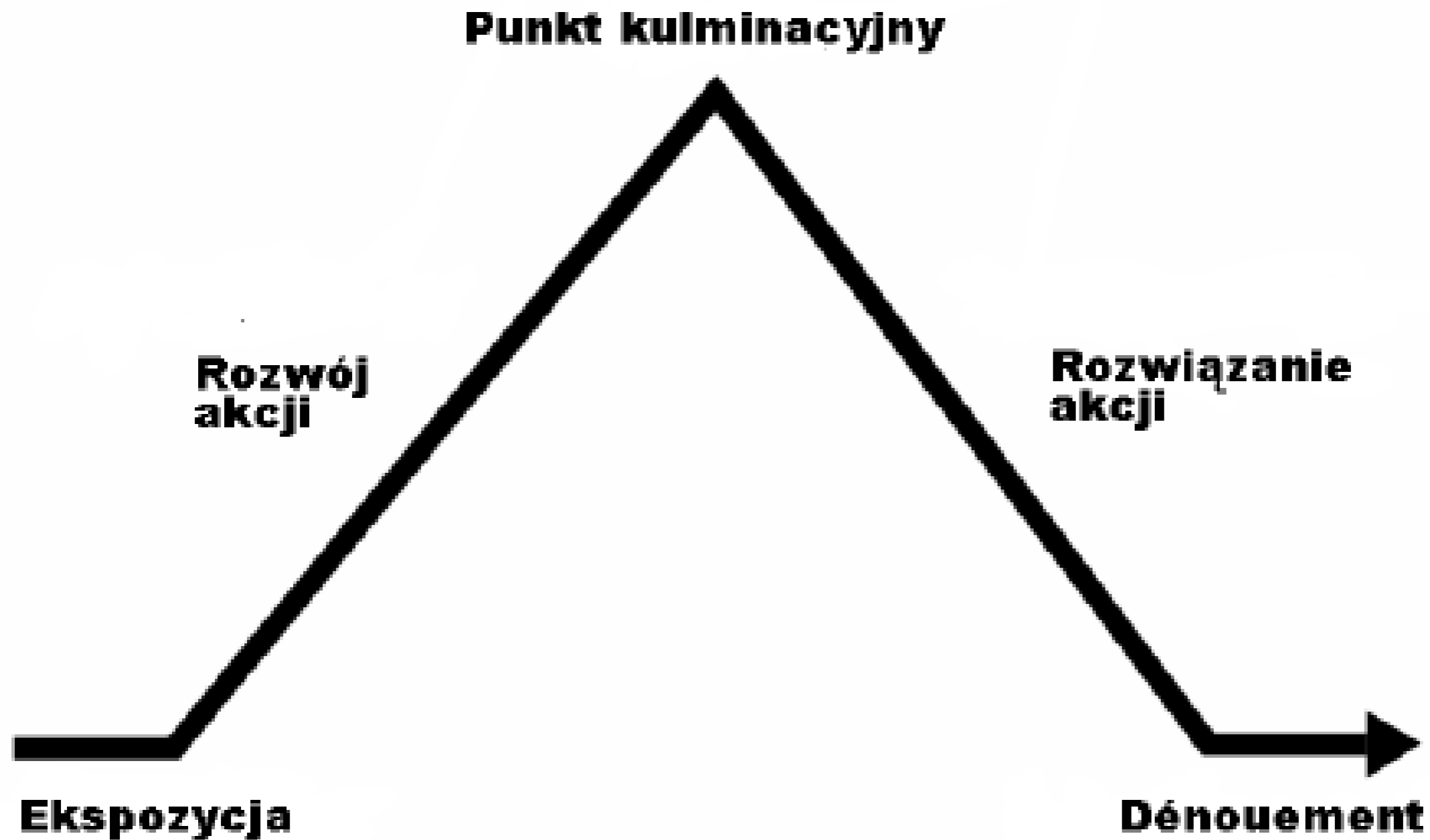
**Historię można opowiedzieć tylko przez ludzi,
tj. historie konkretnych osób – związanych z naszą
organizacją:**

- **inicjatorów/inicjatorek**
- **uczestników/uczestniczek wydarzeń**
- **odbiorców i odbiorczyń usług**

film

uwaga: wyregulujcie dźwięk samodzielnie na swoich urządzeniach

Struktura: łuk dramatyczny

przykład

Fot. Orest Kantor,
<http://wiadomosci.ngo.pl/wiadomosc/2002898.html>

przykład

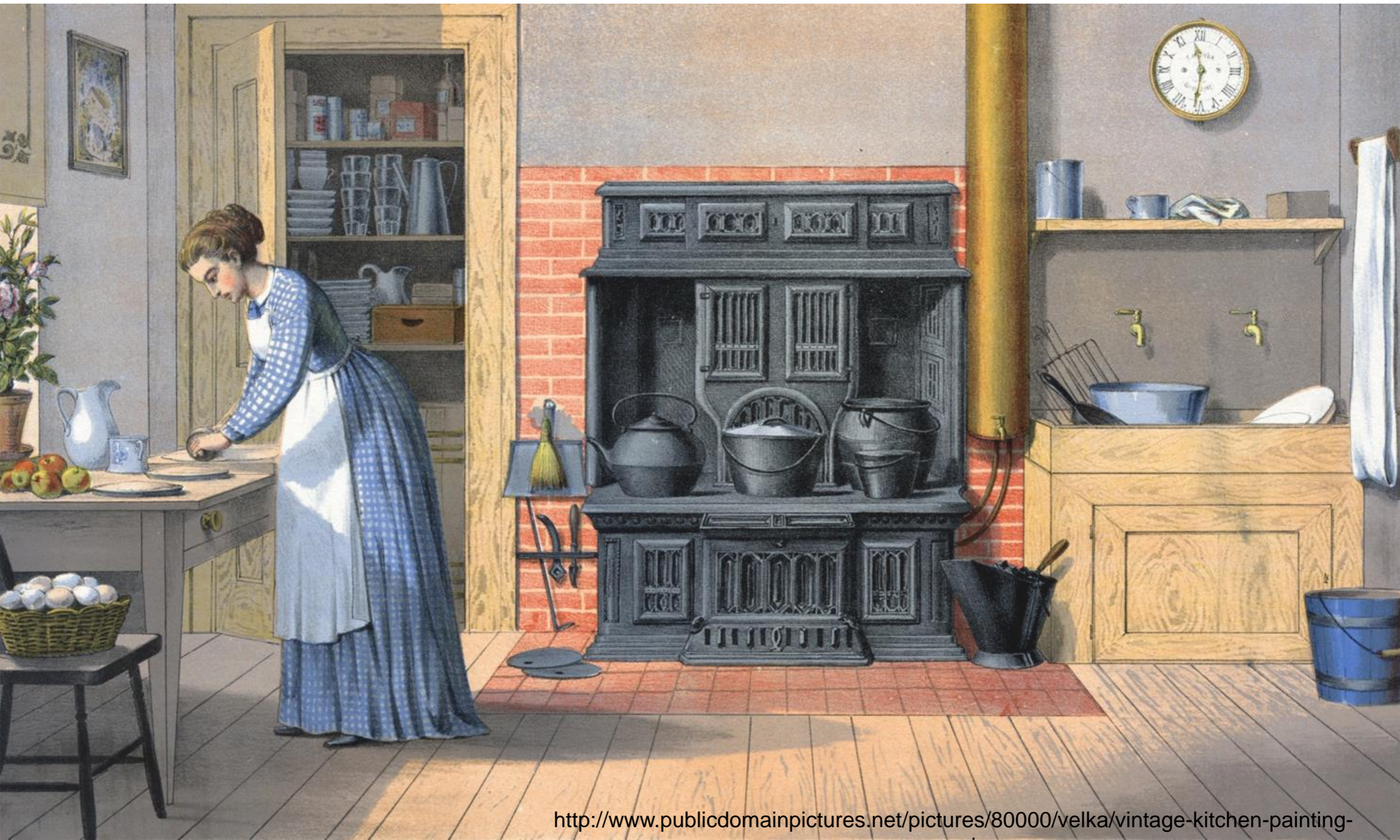
Źle się spakowałam. Mój plecak ważył 22 kg. Chodzenie z takim plecakiem po piasku jest bez sensu. Ale potem zaczęły się dziać niesamowite rzeczy. Zanim doszłam do Trójmiasta, zgłosiła się firma protetyczna, która powiedziała: dajemy protezę.

Jak teraz o tym myślę, to widzę to w kategoriach małych cudów: idziesz sobie piaskiem, mówisz o swojej idei i nagle ktoś ci odpowiada.

opowieść w scenach

- **Podziel tekst na sceny: wprowadzająca, rozwijającą akcję kulminacyjną, etc.**
- **Scena musi być zbudowana z detali.
Są niezbędne: czynią sytuację wyobrażalną i bliską, wypuszczają powietrze z wielkich słów.**

Jak na obrazie

przykład

**Co mogą dać
detale?**

przykład

Zdjęcie pierwsze: z dzieciństwa

Są na zdjęciu głuchoniemi dziadkowie, krawcowa i szewc, przesiedleńcy ze Lwowa. Babcia Erazmowi podwija za duże spodnie po dziadku. Wstyd w nich iść do kolegi na urodziny, więc Erazm nie chodzi.

Włamuje się za to do piwnicy sąsiadów, żeby wypić kompot ze śliwek. Kiedy koledzy spróbują poważniejszego złodziejstwa, on – jakimś cudem, w otrzeźwieńczym zrywie – odwróci się na pięcie, znajdzie klub wioślarski i wsiądzie na kajak.

i przykład...

Zdjęcie trzecie: ubecka piwnica

Erazm, lat 16, zasypia tam po pierwszym przesłuchaniu.

- Ze strachu cały czas spać mi się chciało. Zasnąłem nawet w szafie pancерnej, w której się miałem udusić – wspomina.

Jest rok 1982 i ubecy przeszukali Erazmowi mieszkanie. Czego tam nie znaleźli! Pod parapetem: gumowe pieczętki „Solidarności” i znaczek „Totus Tuus” wyniesiony z opozycyjnej mszy w katedrze; 2 sztuki kalki fioletowej do przepisywania ulotek, farbę z dodatkiem oleju samochodowego, dzięki któremu antysocjalistyczne napisy wyłazą na wierzch po zamalowaniu.

- Nie chcę uchodzić za zbowidowca, robiłem, co umiałem – mówi dziś. – Spanikowany wtedy podpisałem, że nie będę występował przeciwko ustrojowi. Wyszedłem i powiedziałem „A gówno!”.

„Sprawy
wielkie
odbijają się u Krallówny
w kropli wody”

styl

**Nie zachwaszczaj własnego języka
językiem literackim.**

Odwirowuj i zagęszczaj.

Wypuszczaj powietrze z wielkich słów.

**Pozbądź się przymiotników - „nie trzymają się
mózgu”.**

Pisz lodem.

Unikaj utartych związków frazeologicznych.

Zadanie. Zamażcie w tekście „nadmiarowe” przymiotniki.

Grupa młodych chłopaków szaleje z kolorowymi sprejami na szarej ścianie budynku. Zamalowują bury beton. Koło ściany stoją dziewczyny – stoją i patrzą. Ania któregoś dnia nie wytrzymuje i pyta jedną z dziewczyn, czy nie chciałaby trochę pomalować. Dziewczyna robi bardzo smutną minę: chciałaby, ale już nie ma dla niej miejsca. Tak powstaje fantastyczny pomysł” Graffiti Grrrls – dziewczyn malujących kobiece grafitti.

Kiedy opowiadać?

W wizytówce

W krótkich wystąpieniach o organizacji

W ngo.pl

Na Facebooku

Na tweeterze

Na blogu organizacji

Poza tekstem

Fotografia – fotocast, komiks, mem-demotywator

Mashup (storify.com)

Infografika narracyjna

Linia czasu

Co z naszego menu smakowało Ci najbardziej?

Przystawka:

Kiedy opowieść jest lepsza niż fakty

Pierwsze danie:

Elementy opowieści

Drugie danie:

Opowiadanie w pięciu krokach

Deser:

Gdzie to wykorzystać?

teraz czas na sesję pytań i odpowiedzi

ngo.pl

ekspertka: Małgorzata Borowska

prowadząca: Dorota Kostowska

POLSKO-AMERYKAŃSKA FUNDACJA WOLNOŚCI

**Webinarium zorganizowane w ramach Programu
Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności
„Wspieranie Organizacji Pozarządowych”
realizowanego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor.**

**Zapraszamy do wypełnienia ankiety.
Po jej ukończeniu należy kliknąć
przycisk “Wyślij”**

DZIĘKUJEMY.

ngo.pl

ekspertka: Małgorzata Borowska

prowadząca: Dorota Kostowska

POLSKO-AMERYKAŃSKA FUNDACJA WOLNOŚCI

**Webinarium zorganizowane w ramach Programu
Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności
„Wspieranie Organizacji Pozarządowych”
realizowanego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor.**